

หัวข้อคุษฎินิพนธ์ สมรรถนะด้านการสื่อสารสุขภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขจังหวัด
ขอนแก่น
ชื่อและนามสกุล นายประจักษ์ กีก้อง
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร. ธิติพัฒน์ เอี่ยมนิรันดร์
2. รองศาสตราจารย์จันทนา ทองประยูร
3. รองศาสตราจารย์มาลี บุญศิริพันธ์

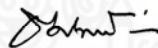
คุษฎินิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาเอก เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2557

คณะกรรมการสอบคุษฎินิพนธ์

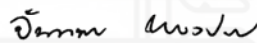
ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. พีระ จิรโสภณ)

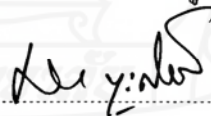
กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. ธิติพัฒน์ เอี่ยมนิรันดร์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์จันทนา ทองประยูร)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์มาลี บุญศิริพันธ์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. วิทวัส ท่อแก้ว)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(ศาสตราจารย์ ดร. สิริวรรณ ศรีพหล)

ข้อยุติฉบับนี้ สมรรถนะด้านการสื่อสารสุขภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น

ผู้วิจัย นายประจักษ์ ก๊กทอง **รหัสนักศึกษา** 4531500108 **ปริญญา** ปรัชญาคุณวุฒิบัณฑิต (นิเทศศาสตร์)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร. ธิตินันท์ เอี่ยมนิรันดร์ (2) รองศาสตราจารย์จันทนา ทองประยูร

(3) รองศาสตราจารย์มาลี บุญศิริพันธ์ **ปีการศึกษา** 2557

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านการสื่อสารสุขภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น 2) การปฏิบัติตามมาตรฐานสมรรถนะการปฏิบัติงานในชุมชน 3) องค์ประกอบสมรรถนะด้านการสื่อสารสุขภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ อาสาสมัครสาธารณสุขดีเด่นระดับชาติ ระดับภูมิภาค ระดับเขต และระดับจังหวัด ประจำปี 2555 ในเขตจังหวัดขอนแก่น จำนวน 10 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ อาสาสมัครสาธารณสุขในเขตจังหวัดขอนแก่น จำนวน 400 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน เพื่อยืนยันองค์ประกอบ โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถาม และแบบประเมินองค์ประกอบสมรรถนะด้านการสื่อสารสุขภาพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบ

ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านการสื่อสารสุขภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วย ความสมดุลในการนำเสนอเนื้อหาข้อมูล ความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสาร และความต่อเนื่องของเนื้อหาข้อมูล มีจำนวน 8 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและการบริการ การพัฒนาดตนเอง การใช้สื่อชุมชน การใช้สื่อเฉพาะกิจ การใช้สื่อสิ่งพิมพ์ การเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพ พฤติกรรมการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร และการแก้ไขปรับปรุงเนื้อหาข้อมูลข่าวสาร 2) การปฏิบัติตามมาตรฐานสมรรถนะการปฏิบัติงานในชุมชน ประกอบด้วย การนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ การเป็นผู้นำด้านสุขภาพ และการรณรงค์ขับเคลื่อนชุมชนและสังคม มีจำนวน 5 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ การปฏิบัติตามมาตรฐานนโยบายสุขภาพ การมีส่วนร่วมริเริ่มมาตรการทางสังคม การกำหนดภาคีเครือข่ายการรณรงค์ขับเคลื่อนชุมชนและสังคม การให้โอกาสและการสร้างจิตสำนึก และภาวะผู้นำ 3) องค์ประกอบสมรรถนะด้านการสื่อสารสุขภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น มี 4 องค์ประกอบหลัก คือ (1) องค์ประกอบด้านความรู้ทางกระบวนการสื่อสาร มีจำนวน 3 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ ความรู้ทางการสื่อสาร การออกแบบเนื้อหาสาร และพื้นฐานการปฏิบัติงาน (2) องค์ประกอบด้านทักษะการสื่อสาร มีจำนวน 5 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ ทักษะการคิดและการแสวงหาความรู้ การโน้มน้าวใจและการตัดสินใจ การพูด การแก้ไขปัญหา และการนำเสนอ (3) องค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการสื่อสาร มีจำนวน 5 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ ชื่อเสียงเกียรติยศและการยกย่องชมเชย การมีส่วนร่วมและการยอมรับนับถือ การประสานความร่วมมือ และการปฏิบัติหน้าที่ในชุมชน (4) องค์ประกอบด้านการรู้จักตนเอง มีจำนวน 2 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ การรู้จักคุณลักษณะส่วนบุคคลของตนเอง และการรู้จักบทบาทในชุมชนของตนเอง การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจมีค่าน้ำหนักตัวแปรระหว่าง 0.600 ถึง 0.866 จำนวน 28 องค์ประกอบ 151 ตัวบ่งชี้ และผ่านการยืนยันองค์ประกอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ

คำสำคัญ สมรรถนะด้านการสื่อสาร การสื่อสารสุขภาพ อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) จังหวัดขอนแก่น

Dissertation title: Health Communication Competency of Village Health Volunteers in Khon Kaen Province

Researcher: Mr. Prajak kukkong; **ID:** 4531500108;

Degree: Doctor of Philosophy (Communication Arts);

Dissertation advisors: (1) Dr. Titipat Iamnirun, Associate Professor;

(2) Chantana Thongprayoon, Associate Professor; (3) Malee Boonsiriphan, Associate Professor;

Academic year: 2014

Abstract

The objectives of this research were to study 1) factors that affected the success of health communications by village health volunteers (VHVs) in Khon Kaen Province; 2) implementation of standard competencies of work in the community; and 3) the components of health communication competency of VHVs in Khon Kaen Province.

This was a mixed methodology research. For the qualitative portion, the key informants consisted of 10 VHVs in Khon Kaen Province who had been selected as outstanding VHVs on the provincial, zonal, regional, and national level for 2012, chosen through purposive sampling. The data collection tool was an interview form. Data were analyzed through descriptive analysis. For the quantitative portion, the sample population consisted of 400 VHVs in Khon Kaen Province, selected through multi-stage random sampling, and 15 qualified experts, selected through purposive sampling, to confirm the components. The data collection tools were a questionnaire and a health communication capability component evaluation sheet. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation and component analysis.

The results showed that 1) the factors that affected the success of health communications by VHVs in Khon Kaen Province consisted of balance in presenting information, credibility of the message sender, and continuity of the content. There were 8 minor components: dissemination of information and services, self development, use of community media, use of ad hoc media, use of print media, reception of news about health problems, information dissemination behavior, and editing or improving news and information. 2) The implementation of standard competencies of work in the community consisted of implementing policies, acting as a health leader, and driving forward community and social campaigns, with 5 minor components of following health policy standards, participating in initiating social measures, establishing allies in a network to drive community and social campaigns, giving opportunities, building consciousness and leadership. 3) There were 4 major components of health communication competency of VHVs in Khon Kaen Province: (1) knowledge of the communications process, comprising 3 minor components of knowledge about communication, content design and work background; (2) communication skills, comprising 5 minor components of thinking and research skills, persuasion and decision-making, speaking, problem solving, and presentation; (3) communication incentives, comprising 5 minor components of honor, rank and reputation, participation, acceptance, coordination of cooperation, and fulfillment of duties in the community; and (4) knowing oneself, comprising 2 minor components of understanding one's personal characteristics and knowing one's role in the community. Survey-type component analysis showed that the weight of the variables was between 0.600 and 0.866 and there were 28 components and 151 indicators. The components passed the confirmation of qualified experts.

Keywords: Communication capability, Health communication, Village Health Volunteer, Khon Kaen Province

กิตติกรรมประกาศ

การทำคุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความเมตตากรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.จิตพัฒน์ เอี่ยมนิรันดร์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์จันทนา ทองประยูร อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร.วิฑาธร ท่อแก้ว กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ภายใน และได้รับความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิรโสภณ ประธานกรรมการสอบคุษฎีนิพนธ์ และรองศาสตราจารย์มาลี บุญศิริพันธ์ กรรมการสอบ คุษฎีนิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมภายนอก ที่ให้คำแนะนำและติดตามการทำคุษฎีนิพนธ์ครั้งนี้ อย่างใกล้ชิดตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความเมตตากรุณาที่ได้รับจากท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอบพระคุณ คุณแม่บัวไข มะกา ผู้เป็นมารดา และญาติพี่น้อง ที่ได้ส่งเสริมสนับสนุน ทุนการศึกษา พร้อมช่วยเหลือและให้กำลังใจมาโดยตลอด ขอบคุณคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ คิษย์เก่าและ คิษย์ปัจจุบัน โปรแกรมวิชานิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ทุกท่าน ขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ปริญญาเอกรุ่น 1 และรุ่น 2 ที่เป็นกำลังใจและให้คำปรึกษาเสมอมา ขอบคุณ คุณกมลศรี ขลประเวศ (พี่ป๊อ) เจ้าหน้าที่สำนักบรรณสารสนเทศ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชที่ช่วยเหลือ และอนุเคราะห์ในการสืบค้นข้อมูล ขอบคุณอาสาสมัครสาธารณสุขในจังหวัดขอนแก่นทุกท่าน ที่ได้เสียสละเวลาและให้ความร่วมมือให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และตอบแบบสอบถาม

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณและซาบซึ้งในความเมตตา กรุณา จากคณาจารย์ สาขาวิชานิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ทุกท่านในการประสิทธิประสาทความรู้ ทางวิชาการทั้งในระดับปริญญาโทและระดับปริญญาเอก ขอบพระคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏ กำแพงเพชร ที่สนับสนุนทุนการศึกษาในระดับปริญญาเอก ขอบพระคุณสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดขอนแก่น โรงพยาบาลชุมชน สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบล ทุกแห่งในจังหวัดขอนแก่นและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำคุษฎีนิพนธ์ครั้งนี้ทุกท่านที่ได้ กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามและให้กำลังใจตลอดมา

ประจักษ์ กีก้อง

ตุลาคม 2557

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ท
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามการวิจัย	11
วัตถุประสงค์การวิจัย	12
กรอบแนวคิดการวิจัย	13
ขอบเขตของการวิจัย	14
นิยามศัพท์เฉพาะ	14
ประโยชน์ที่ได้รับ	16
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	17
การสื่อสารสุขภาพ	18
การสื่อสารภายในบุคคล	28
การสื่อสารระหว่างบุคคล	32
ความสามารถเชิงสมรรถนะ	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	41
สรุปแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	45
กรอบแนวคิดทางทฤษฎี	48
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	51
ขั้นตอนที่ 1 การดำเนินงานวิจัยเชิงคุณภาพ	51
ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานวิจัยเชิงปริมาณ	52
ขั้นตอนที่ 3 การประเมินองค์ประกอบสมรรถนะด้านการสื่อสารสุขภาพของอาสาสมัคร สาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น	57

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์	60
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้กระบวนการสื่อสาร	63
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับทักษะการสื่อสาร	69
ตอนที่ 4 ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจในการสื่อสาร	83
ตอนที่ 5 ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการรู้จักตนเอง	91
ตอนที่ 6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางกระบวนการสื่อสาร กับทักษะการสื่อสาร	96
ตอนที่ 7 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจในการสื่อสารกับทักษะ การสื่อสาร	101
ตอนที่ 8 ข้อเสนอแนะอื่นๆ	105
ตอนที่ 1 องค์ประกอบด้านความรู้ทางกระบวนการสื่อสารที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้าน การสื่อสารสุขภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น	112
ตอนที่ 2 องค์ประกอบด้านทักษะการสื่อสารที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านการสื่อสาร สุขภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น	117
ตอนที่ 3 องค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการสื่อสารที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านการสื่อสาร สุขภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น	125
ตอนที่ 4 องค์ประกอบด้านการรู้จักตนเองที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านการสื่อสารสุขภาพ ของอาสาสมัครสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น	133
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	136
ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านการสื่อสารสุขภาพของอาสาสมัครสาธารณสุข จังหวัดขอนแก่น	141
ตอนที่ 3 การปฏิบัติตามมาตรฐานสมรรถนะการปฏิบัติงานในชุมชนของอาสาสมัคร สาธารณสุขที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านการสื่อสารสุขภาพของอาสาสมัคร สาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น	149
ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานการสื่อสารสุขภาพของอาสาสมัครสาธารณสุข จังหวัดขอนแก่น	156

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การวิเคราะห์องค์ประกอบสมรรถนะด้านการสื่อสารสุขภาพ	165
แบบจำลองการวิเคราะห์หัยันองค์ประกอบ	188
การประเมินองค์ประกอบสมรรถนะด้านการสื่อสารสุขภาพ	194
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	201
สรุปการวิจัย	201
อภิปรายผล	238
ข้อเสนอแนะ	252
บรรณานุกรม	255
ภาคผนวก	267
ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ	268
ข. เครื่องมือสำหรับการวิจัย	270
ค. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิประเมินองค์ประกอบสมรรถนะ	303
ง. แบบประเมินองค์ประกอบสมรรถนะด้านการสื่อสารสุขภาพ	306
จ. จดหมายขอความอนุเคราะห์	325
ฉ. ภาพกิจกรรมการลงพื้นที่วิจัย	330
ประวัติผู้วิจัย	341

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 3.1	แสดงจำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขและจำนวนกลุ่มตัวอย่างแยกตามรายอำเภอ	53
ตารางที่ 4.1	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามเพศ	62
ตารางที่ 4.2	แสดงอายุต่ำสุด อายุสูงสุด ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล	62
ตารางที่ 4.3	แสดงประสบการณ์ ต่ำสุด สูงสุดค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการดำรงตำแหน่งต่างๆในชุมชนของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล	62
ตารางที่ 4.4	แสดงประสบการณ์ ต่ำสุด สูงสุดค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการดำรงตำแหน่งอาสาสมัครสาธารณสุขของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล	63
ตารางที่ 4.5	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามระดับการศึกษา	63
ตารางที่ 4.6	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกรายด้านของความรู้ทางกระบวนการสื่อสารที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านการสื่อสารสุขภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น	112
ตารางที่ 4.7	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความรู้ทางกระบวนการสื่อสารที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านการสื่อสารสุขภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น	113
ตารางที่ 4.8	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกรายด้านของทักษะการสื่อสารที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านการสื่อสารสุขภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น	117
ตารางที่ 4.9	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามทักษะการสื่อสารที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านการสื่อสารสุขภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น	118
ตารางที่ 4.10	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกรายด้านของแรงจูงใจในการสื่อสารที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านการสื่อสารสุขภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น	125
ตารางที่ 4.11	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามแรงจูงใจในการสื่อสารที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านการสื่อสารสุขภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น	126

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.12	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกรายด้านของการ รู้จักตนเองที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านการสื่อสารสุขภาพของอาสาสมัครสาธารณสุข จังหวัดขอนแก่น	133
ตารางที่ 4.13	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการรู้จัก ตนเองที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านการสื่อสารสุขภาพของอาสาสมัครสาธารณสุข จังหวัดขอนแก่น	133
ตารางที่ 4.14	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	136
ตารางที่ 4.15	แสดงอายุต่ำสุด อายุสูงสุด ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอายุ ของกลุ่มตัวอย่าง	136
ตารางที่ 4.16	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพการสมรส	137
ตารางที่ 4.17	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามวุฒิการศึกษา	137
ตารางที่ 4.18	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการประกอบอาชีพหลัก ..	138
ตารางที่ 4.19	แสดงประสบการณ์ในการเป็น อสม.ต่ำสุด สูงสุด ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานประสบการณ์ในการเป็น อสม. ของกลุ่มตัวอย่าง	138
ตารางที่ 4.20	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่อื่นๆ ในปัจจุบัน ในชุมชน	138
ตารางที่ 4.21	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ในชุมชนก่อน เป็นอาสาสมัครสาธารณสุข	139
ตารางที่ 4.22	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกรายด้านของ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านการสื่อสารสุขภาพของอาสาสมัครสาธารณสุข จังหวัดขอนแก่น	141
ตารางที่ 4.23	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยที่ส่งผล ต่อความสำเร็จด้านการสื่อสารสุขภาพของอาสาสมัครสาธารณสุข จังหวัดขอนแก่น	142

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 4.24	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกรายด้าน ของมาตรฐานสมรรถนะการปฏิบัติงานในชุมชนของอาสาสมัครสาธารณสุขที่ ส่งผลต่อความสำเร็จด้านการสื่อสารสุขภาพของอาสาสมัครสาธารณสุข จังหวัดขอนแก่น.....	149
ตารางที่ 4.25	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามมาตรฐาน สมรรถนะการปฏิบัติงานในชุมชนของอาสาสมัครสาธารณสุขที่ส่งผลต่อ ความสำเร็จด้านการสื่อสารสุขภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น	150
ตารางที่ 4.26	องค์ประกอบที่ 1 การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและการบริการ	165
ตารางที่ 4.27	องค์ประกอบที่ 2 การพัฒนาตนเอง	167
ตารางที่ 4.28	องค์ประกอบที่ 3 การใช้สื่อชุมชน	167
ตารางที่ 4.29	องค์ประกอบที่ 4 การใช้สื่อเฉพาะกิจ	168
ตารางที่ 4.30	องค์ประกอบที่ 5 การใช้สื่อสิ่งพิมพ์	168
ตารางที่ 4.31	องค์ประกอบที่ 6 การเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพ	169
ตารางที่ 4.32	องค์ประกอบที่ 7 พฤติกรรมการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร	169
ตารางที่ 4.33	องค์ประกอบที่ 8 การแก้ไขปรับปรุงเนื้อหาข้อมูลข่าวสาร	170
ตารางที่ 4.34	องค์ประกอบที่ 1 การปฏิบัติตามมาตรฐานนโยบายสุขภาพ	171
ตารางที่ 4.35	องค์ประกอบที่ 2 การมีส่วนร่วมริเริ่มมาตรการทางสังคม	172
ตารางที่ 4.36	องค์ประกอบที่ 3 การกำหนดภาคีเครือข่ายการรณรงค์ ขับเคลื่อนชุมชนและสังคม.....	173
ตารางที่ 4.37	องค์ประกอบที่ 4 การให้โอกาสและการสร้างจิตสำนึก	174
ตารางที่ 4.38	องค์ประกอบที่ 5 ภาวะผู้นำ	175
ตารางที่ 4.39	องค์ประกอบที่ 1 ความรู้ทางการสื่อสาร	175
ตารางที่ 4.40	องค์ประกอบที่ 2 ความรู้การออกแบบเนื้อหาสาร	176
ตารางที่ 4.41	องค์ประกอบที่ 3 ความรู้พื้นฐานในการปฏิบัติงาน	177
ตารางที่ 4.42	องค์ประกอบที่ 1 ทักษะการคิดและการแสวงหาความรู้	178
ตารางที่ 4.43	องค์ประกอบที่ 2 ทักษะการโน้มน้าวใจและการตัดสินใจ	179
ตารางที่ 4.44	องค์ประกอบที่ 3 ทักษะการพูด	180

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.45 องค์ประกอบที่ 4 ทักษะการแก้ไขปัญหา	180
ตารางที่ 4.46 องค์ประกอบที่ 5 ทักษะการนำเสนอ	181
ตารางที่ 4.47 องค์ประกอบที่ 1 ชื่อเสียงเกียรติยศและการยกย่องชมเชย	182
ตารางที่ 4.48 องค์ประกอบที่ 2 การมีส่วนร่วมและการยอมรับนับถือ	183
ตารางที่ 4.49 องค์ประกอบที่ 3 การประสานความร่วมมือ	184
ตารางที่ 4.50 องค์ประกอบที่ 4 การปฏิบัติหน้าที่ในชุมชน	184
ตารางที่ 4.51 องค์ประกอบที่ 5 รางวัล	185
ตารางที่ 4.52 องค์ประกอบที่ 1 การรู้จักคุณลักษณะส่วนบุคคลของตนเอง	186
ตารางที่ 4.53 องค์ประกอบที่ 2 การรู้จักบทบาท อสม. ในชุมชนของตนเอง	187

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กระบวนการดำเนินงานของอาสาสมัครสาธารณสุข	4
ภาพที่ 1.2 กรอบหลักของการศึกษา	6
ภาพที่ 1.3 กรอบแนวคิดการวิจัย	13
ภาพที่ 2.1 ความหมายของความสามารถทางการสื่อสาร	21
ภาพที่ 2.2 องค์ประกอบของความสามารถทางการสื่อสาร	22
ภาพที่ 4.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านการสื่อสารสุขภาพของอาสาสมัครสาธารณสุข จังหวัดขอนแก่น	188
ภาพที่ 4.2 มาตรฐานสมรรถนะของอาสาสมัครสาธารณสุขที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านการสื่อสาร สุขภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น	189
ภาพที่ 4.3 องค์ประกอบด้านความรู้ทางกระบวนการสื่อสารที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านการ สื่อสารสุขภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น	190
ภาพที่ 4.4 องค์ประกอบด้านทักษะการสื่อสารที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านการสื่อสารสุขภาพของ อาสาสมัครสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น	191
ภาพที่ 4.5 องค์ประกอบด้านแรงจูงใจในการสื่อสารที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านการสื่อสาร สุขภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น	192
ภาพที่ 4.6 องค์ประกอบด้านการรู้จักตนเองที่ส่งผลต่อความสำเร็จด้านการสื่อสารสุขภาพของ อาสาสมัครสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น	193
ภาพที่ 5.1 องค์ประกอบการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและการบริการ	218
ภาพที่ 5.2 องค์ประกอบการพัฒนาตนเอง	219
ภาพที่ 5.3 องค์ประกอบการใช้สื่อชุมชน	219
ภาพที่ 5.4 องค์ประกอบการใช้สื่อเฉพาะกิจ	220
ภาพที่ 5.5 องค์ประกอบการใช้สื่อสิ่งพิมพ์	220
ภาพที่ 5.6 องค์ประกอบการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพ	221
ภาพที่ 5.7 องค์ประกอบพฤติกรรมการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร	221
ภาพที่ 5.8 องค์ประกอบการแก้ไขปรับปรุงเนื้อหาข้อมูลข่าวสาร	221
ภาพที่ 5.9 องค์ประกอบการปฏิบัติตามมาตรฐานนโยบายสุขภาพ	222
ภาพที่ 5.10 องค์ประกอบการแก้ไขปรับปรุงเนื้อหาข้อมูลข่าวสาร	223

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 5.11 องค์ประกอบการกำหนดภาคีเครือข่ายการรณรงค์ขับเคลื่อนชุมชนและสังคม	224
ภาพที่ 5.12 องค์ประกอบการให้โอกาสและการสร้างจิตสำนึก	225
ภาพที่ 5.13 องค์ประกอบภาวะผู้นำ	225
ภาพที่ 5.14 องค์ประกอบทักษะการสื่อสาร	226
ภาพที่ 5.15 องค์ประกอบการออกแบบเนื้อหาสาร	227
ภาพที่ 5.16 องค์ประกอบภาวะผู้นำ	227
ภาพที่ 5.17 องค์ประกอบทักษะการคิดและการแสวงหาความรู้	228
ภาพที่ 5.18 องค์ประกอบทักษะการโน้มน้าวใจและการตัดสินใจ	229
ภาพที่ 5.19 องค์ประกอบทักษะการพูด	229
ภาพที่ 5.20 องค์ประกอบทักษะการแก้ไขปัญหา	230
ภาพที่ 5.21 องค์ประกอบทักษะการนำเสนอ	230
ภาพที่ 5.22 องค์ประกอบชื่อเสียงเกียรติยศและการยกย่องชมเชย	231
ภาพที่ 5.23 องค์ประกอบการมีส่วนร่วมและการยอมรับนับถือ	232
ภาพที่ 5.24 องค์ประกอบการประสานความร่วมมือ	233
ภาพที่ 5.25 องค์ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในชุมชน	234
ภาพที่ 5.26 องค์ประกอบรางวัล	234
ภาพที่ 5.27 องค์ประกอบการรู้จักคุณลักษณะส่วนบุคคลของตนเอง	235
ภาพที่ 5.28 องค์ประกอบการรู้จักบทบาท อสม. ในชุมชนของตนเอง	236
ภาพที่ 5.29 แบบจำลองสมรรถนะด้านการสื่อสารสุขภาพของอาสาสมัครสาธารณสุข	250